

Na osnovu člana 46. i 47. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon i 47/18), člana 66. Statuta Grada Novog Pazara („Službeni list Grada Novog Pazara“, broj 6/19) i člana 67. Poslovnika Gradskog veća Grada Novog Pazara („Službeni list Grada Novog Pazara“, broj 1/15), Gradsko veće Grada Novog Pazara, na sednici održanoj 8. oktobra 2020. godine, donosi

ZAKLJUČAK

Gradsko veće Grada Novog Pazara na sednici je razmatralo, utvrdilo i predlaže Skupštini Grada Novog Pazara da usvoji:

Predlog Programa podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja za Novi Pazar za 2020. godinu.

GRADSKO VEĆE GRADA NOVOG PAZARA

Broj: 320-8/20
U Novom Pazaru, 8. oktobra 2020. godine

Правни основ за доношење Програма подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Новог Пазара у 2020. години (у даљем тексту Програм) садржан је у члану 13 став 1, Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл.Гласник РС“ бр.10/2013,142/2014,103/15,101/16,) и усвајањем одлуке о буџету за 2020. годину бр.400-27/19 од 16.12.2019. године („Сл.гласник града Новог Пазара“ бр.1/20 од 09.01.2020.) којом се прописује да се средства за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Новог Пазара користе на основу утврђеног Програма, који доноси Скупштина града Новог Пазара уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА НОВИ ПАЗАР ЗА 2020.ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Град Нови Пазар се налази у западној Србији, припада Рашком округу заједно са општинама Крљево, Тутин, Рашка, Врњачка бања. Граничи се са општинама: Сјеница, Тутин, Лепосавић, Ивањица. Нови Пазар је удаљен 270 км од Београда Ибарском магистралом. Нови Пазар је један од важнијих центара на ибарској магистрали, а са врло фреквентним саобраћајницама повезан је са Београдом, Подгорицом и Приштином. Налази се на 25. километру трасе будућег аутопута Београд - јужни Јадран. Површина општине је 742 км² на надморској висини од 496 метра. На подручју града постоји 99 катастарских општина и то: КО Нови Пазар, КО Алуловиће, КО Бајевица, КО Бања, КО Баре, КО Батњик, КО Бекова, КО Беле Воде, КО Ботуровина, КО Брђани, КО Брестово, КО Варево, КО Вевер, КО Видово, КО Витковиће, КО Војковиће, КО Војниће, КО Врановина, КО Вучиниће, КО Вучија локва, КО Голице, КО Гошево, КО Грачане, КО Грубетиће, КО Дежева, КО Дојиновиће, КО Долац, КО Дољани, КО Драгочево, КО Дрманиће, КО Жзњевиће, КО Забрђе, КО Златаре, КО Иванча, КО Избице, КО Јавор, КО Јанча, КО Јова, КО Кашаљ, КО Ковачево, КО Кожље, КО Коривница, КО Косуриће, КО Крушево, КО Кузмичево, КО Леча, КО Лопужње, КО Лукаре, КО Лукарско Гошево, КО Лукоцрево, КО Мишчиће, КО Мур, КО Мур 01, КО Мухово, КО Неготинац, КО Одојевиће, КО Окосце, КО Осаоница, КО Охоче, КО Павље, КО Паралово, КО Пасји Поток, КО Пиларета, КО Побрђе, КО Пожега, КО Пожежина, КО Полокце, КО Попе, КО Постење, КО Прћенова, КО Пустовлах, КО Радаљица, КО Рајетиће, КО Рајковиће, КО Рајчиновиће, КО Р. Трнава, КО Раковац, КО Раст, КО Себечево, КО Ситниче, КО Скуково, КО Слатина, КО Смилов лаз КО Ц. Тушимља, КО Страдово, КО Судско село, КО Тенково, КО Трнава, КО Цоковиће КО Чашић долац, КО Шавци, КО Шароње, КО Штитаре . Просечна густина насељености је 143 становника на 1 км².

Природни услови и животна средина: На подручју Новог Пазара доминира брдски тип рељефа, али су присутни и планински предели, који се пружају јужном и северном страном територије. У непосредној близини се налазе Пештерска висораван, Копаоник, Голија, Мокра гора и Рогозна. Коте терена се крећу од 500-1500 метара надморске висине. Пољопривредни рејони су издвојени према котама терена. Равничарско-долински, односно сточарско-ратарски рејон обухвата терене до 800 метара надморске висине на којима су лоцирана најквалитетнија земљишта без већих ограничења за реализацију пољопривредних делатности. Планинско брежуљкасти, односно сточарско-воћарски рејон простира се средишњим делом планинског подручја, на којима су најзаступљнија земљишта V-VII бонитетне класе, пашњаци, природне ливаде. Укупна површина земљишта на подручју града Новог Пазара износи 18589,66 ha. Према педолошкој карти коју је дао Институт за земљиште из Београда, на територији града Новог Пазара, у оквиру две основне класе (аутоморфна и хидроморфна) заступљена су следећа земљишта: смоница, алувијално-ливадска црница, гајњача, гајњача у лесивирању, смеђе рудо земљиште на пешчару, делувијум у оподзљавању, еродирано-параподзоласто земљиште, алувијални нанос

иловости, алувијални нанос глиновити, алувијални нанос забарен и смеће скелетоидно земљиште на шкриљцима. По заступљености класа земљишта, мањи део припада категорији обрадивог земљишта, с обзиром да 90% укупних површина града чине земљишта IV-VIII класе бонитета, док се мањи део површина I и III класе бонитета. Клима - Комплекс физичко-географских услова на територији града Новог Пазара условљава стварање умерено - континенталне климе која се одликује већим годишњим колебањима температуре, са често израженим екстремним температурним вредностима. Са становишта пољопривреде, такви услови одговарају сточарској производњи, као и производњи воћа (шљива, јабука) и ратарских усева (пшеница, кукуруз, јечам, овас). Воде - Град Нови Пазар се може похвалити бројним извориштима термалних и минералних вода а најпознатији су Новопазарска бања, Рајчиновићка бања, Слатинска, Дежевски кисељак. Такође на овој територији се налазе сливови пет река Рашке, Јошанице, Дежевске, Људске и Трнавице. Шуме - На територији града Новог Пазара шуме се простиру на 37.488,11 ha, што чини 51% укупних површина територије града. Шуме у државном власништву покривају 10.706 хектара, а шуме у приватном власништву 26.782,11 хектара. Пошумљено у шуми је 1,45 ха четинарима, а изван шуме 21,58 ха четинарима. Посечена дрвна запремина укупно у м3 лишћара 17151, четинара 1603, од тога техничко дрво у % лишћара 7 а четинара 55. Биљни и животињски свет - На основу приказивања дистрибуције биодиверзитета према географској рејонизацији територија, град Нови Пазар припада региону Западне Србије. Биљни свет - Пољопривредне површине чине око 50% територије града Новог Пазара, па је природна вегетација ограничена на делове под шумом, пашњацима и ливадама. Животињски свет - Врсте дивљих животиња које преовлађују су зечеви, лисице, вукови, дивље свиње. Птичје заједнице укључују птице селице као што су ласте и роде. Врсте које преовлађују у смислу лова су препелице и фазани. Рибље заједнице знатно зависе од количине и квалитета воде у рекама и потоцима.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Демографске карактеристике и трендови: Структура и број становништва - Према попису становништва из 2002. године укупан број становника износио је 85996 а према попису из 2011. године, укупан број становника града Новог Пазара износи 100410 становника, процењен број становника за 2018. годину је 106261 са просечном густином насељености од 143 ст/км2. У структури становништва, број становника испод 17 година износи 29.533, од 15-64 година 69.606 и од 15-18 година 6.245 становник. Просечна старост становништва износи 33,5 година. Број пунолетних становника 72 % од укупног броја становника. Анализом наведених података може се закључити да се укупан број становника повећао за 14.414, од тог броја на градском подручју КО Нови Пазар број становника се повећао за 11923 а на сеоском подручју укупно 2491. По попису из 2002. године на подручју КО Нови Пазар има 54604 становника или 63,50 % а сеоско 31392 или 36,50 %, а по попису из 2011. године на подручју КО Нови Пазар има 66527 становника или 66,26 % док је сеоско 33883 или 33,74 %. Процентуално је смањен број становника на сеоском подручју док је у укупном броју повећан за 2491 становник. Повећање је приметно у сеоским местима која гравитирају ка градском подручју. година 2002 попис попис 2011. година повећање/смањење 1. Алуловиће 362 314 -48 2. Бајевица 563 537 -26 3. Бања 466 566 +100 4. Баре 36 39 +4 5. Батњик 58 79 +21 6. Бекова 116 79 -37 7. Беле Воде 872 893 +21 8. Ботуровина 218 198 -20 9. Брђани 195 137 -58 10. Брестово 50 -5 11. Варево 501 604 +103 12. Вевер 18 9 -9 13. Видово 90 91 +1 14. Витковиће 30 36 +6 15. Војковиће 36 20 -16 16. Војниће 115 197 +82 17. Врановина 274 284 +10 18. Вучиниће 245 146 -99 19. Вучија локва 15 7 -8 20. Голице 64 48 -16 21. Горња Тушимља 33 18 -15 22. Гошево 50 30 -20 23. Грађановиће 19 11 -8 24. Грачане 28 19 -9 25. Грубетиће 259 148 -111 26. Дежева 238 288 +50 27. Дојиновиће 120 49 -71 28. Долац 87 66 -21 29. Дольани 89 127 +38 30. Драгочево 112 86 -26 31. Драмиће 80 50 -30 32. Жуњевиће 211 363 +152 33. Забрђе 49 41 -8 34. Златаре 12 9 -3 35. Иванча 813 1038 +225 36. Избице 1949 1596 -353 37. Јбланица 27 17 -10 38. Јавор 18 9 -9 39. Јанча 332 526 +194 40. Јова 21 15 -6 41. Кашаљ 35 19 -16 42. Ковачево 243 240 -3 43. Кожље 618 577 -41 44. Копривница 12 86 +74 45. Косуриће 125 90 -35 46. Крушево 486 425 -161 47. Кузмичево 133 99 -34 48. Леча 319 327 +8 49. Лопужње 70 36 -34 50. Лукаре 489 415 -74 51. Лукарско Гошево 850 757 -93 52. Лукоцрево 186 132 -54 53. Мишчиће 231 202 -29 54. Мур 3462 4169 +707 55. Мухово 545 705 +160 56. Неготинац 26 10 -16 57. Нови Пазар 54604 66527 +11923 58. Одојевиће 50 15 -35 59. Окосе 36 26 -10 60. Осаоница 284 146 -138 61. Осоје 966 1686 +720 62. Охоче 179 134 -45 63. Павље 178 134 -44 64. Паралово 982 1333 +351 65. Пасји поток 42 13 -29 66. Пиларета 26 6 -20 67. Побрђе 2176 2889 +713 68. Пожега 523 513 -10 69. Пожежина 251 144 -107 70. Полокце 117 83 -34 71.

Попе 83 69 -14 72. Постење 3471 3930 +459 73. Прћенова 159 177 +18 74. Пуста Тушимља 53 18 -35 75. Пустовлах 28 6 -22 76. Радаљица 152 99 -53 77. Рајетиће 63 30 -33 78. Рајковиће 29 17 -12 79. Рајчиновиће 537 659 +122 80. Рајчиновићка Трнава 208 189 -19 81. Раковац 21 7 -14 82. Раст 51 50 -1 83. Себечево 897 886 -11 84. Ситниче 778 876 +98 85. Скуково 23 17 -6 86 Слатина 297 245 -52 87. Смилов лаз 8 0 -8 88. Средња Тушимља 40 14 -26 89. Страдово 19 12 -7 90. Судско село 87 67 -20 91. Тенково 89 75 -24 92. Трнава 694 946 +252 93. Туново 128 90 -38 94. Хотково 193 282 +89 95. Цоковиће 20 7 -13 96. Чашић долац 76 177 +101 97. Шавци 247 330 +83 98. Шароње 398 299 -99 99. Штитаре 77 100 +23 Укупно 85996 100410 +14414

Диверзификација руралне економије: Када је реч о диверзификацији руралне економије може се закључити да је привредна делатност у граду Новом Пазару разноврсна. Најзначајније привредне делатности су трговина, текстилна, дрвна, прерађивачка и грађевинска индустрија. Поред тога на територији града регистровано је 1134 привредних друштава и 3.650 предузетника, чије се делатности крећу од пољопривредне, прехранбене, занатских и услужних делатности, трговине. Регистрована запосленост укупно износи 21195 становника од тога запослени у правним лицима 14427; предузетници, лица која самостално обављају послове и лица запослена код њих 6129 ; регистровани индивидуални пољопривредници 639. По секторима делатности највише запослених је у прерађивачкој индустрији 4160, затим трговина 3862, грађевинарство 2075, саобраћај 1441, услуге смештаја и исхране 856, остale услужне делатности 630 , док делатност пољопривреда, шумарство и рибарство има 58 запослених. Доминира секундарна делатност а када се ради о пољопривредној производњи, може се констатовати да доминирају ситни, неспецијализовани пољопривредни произвођачи без јасне пословне и тржишне оријентације. Резултат овакве производне структуре и слабе уређености су ниски и нередовни приходи уз одсуство озбиљног планирања, развоја и већих инвестиција. Због тога своју шансу за развој пољопривредници виде у формирању удружења пољопривредника уз помоћ Градске управе и Пољоприведне саветодавне и стручне службе. На територији града Новог Пазара има регистровано тридесетак удружења у области пољопривреде .Регистровано је укупно 436 удружења .По попису пољопривреде из 2012. године, на територији града Новог Пазара је евидентирано 5.044 пољопривредних газдинстава. По подацима Трезора - фебруар 2020.године укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији града Новог Пазара је 3466 , од тога активних 2920 газдинстава .Укупан број незапослених пријављених у НСЗ износи 19549 са следећом квалификационом структуром: неквалификовани 8028, низа сс 746, квалификовани 3976, ccc5352, висококвалификовани 59, виша 165 и висока 1223 Пошто у структури незапослених доминира број неквалификованих радника пружа добру основу за запошљавање у пољопривреди. На основу географских специфичности , у близини Црне Горе, Босне и Херцеговине, са доминантним брдско -планинским подручјем са планинама Голија и Рогозна, близина Пештерске висоравни, пружа могућност развоја сеоског туризма, производњу здраве хране, сакупљање шумских плодова и лековитог биља ,такође имамо и богату културно-историјску баштину, што представља добру основу за унапређење сеоског туризма.

Рурална инфраструктура: За град Нови Пазар се може рећи да има слабо развијену инфраструктуру, што је једним делом последица лошег географског положаја, али и ниских улагања у исту у ранијем периоду. Путна мрежа - Укупна дужина путне мреже на територији града Новог Пазара је 740,489 km, од тога савремени коловоз укупно 220,593. Дужина државних путева I реда износи 64,257 од тога савремени коловоз 64,257. Државни путеви II реда свега 94,232 од тога савремени колово 73,336 km. Укупна дужина општинских путева износи 582 km , са савременим коловозом 83 km. Преко њене територије пролазе два државна пута првог реда, магистрални пут М-22 -Ибарска магистрала и М-8 . Укупна дужина путева II реда на територији општине износи 94,232 km чини 12,73 %. Фиксна телефонија и поштанске услуге - Телекомуникациона мрежа у насељима Новог Пазара је углавном надземна, а мањим делом подземна. Мрежа фиксне телефоније је задовољавајућег квалитета и у доста је бољем стању од мрежа у околним општинама.Има 17 пошти са 17784 телефонска претплатника. Мобилна телефонија - Унутар територије града Новог Пзара присутни су сви оператори који послују на територији Републике (Телеком Србије А.Д., Теленор и ВИП). Покривеност територије сигналом и сама јачина сигнала оператора мобилне телефоније је у глобалу задовољавајућа. Водоснабдевање - Организовано јавно водоснабдевање врши се из природног извора реке Рашке. Квалитет произведене пијаће воде је задовољавајућег квалитета. Активности водоснабдевања су у надлежности ЈКП Водовод и канализација , за обављање комуналне делатности - ЈКП Водовод и канализација Нови Пазар. Укупна дужина водоводне мреже износи око 240 km и 19947 приклучака. На територији месних заједница

- функционишу мањи сеоски водоводи, који нису у систему редовне контроле кавалитета воде. Такође, неки делови општине још увек немају организовано снабдевање водом, а локално становништво се њом снабдева ћајчешће из сопствених бунара. Канализање отпадних вода - Канализациона мрежа (комунална и атмосферских отпадних вода) постоји само на територији града Новог Пазара. Канализациона мрежа се протеже дужином од око 152km и 17320 прикључака. Села на територији града Новог Пазара немају изграђену канализациону мрежу. Фекалне воде домаћинстава се одлажу у септичке јаме. Површинске воде (атмосферске) се одводе системом отворених канала и затвореним системом канализације у главни канал или у реку Рашку. .

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Подручје града Новог Пазара је карактеристично по значајном проценту брдског земљишта, док су виши делови формирани у еруптивним и метаморфним стенским масивима. Низи брежуљкасти и равничарски делови налазе се на речним наслагама, у сливу река Рашка, Јошаница и Дежева. У рељефу се истичу речна долине. Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године укупна површина расположивог пољопривредног земљишта износи 36.669 ха од тога коришћено пољопривредно земљиште 19.950,97 ха а ливаде и пашњаци 13.668 ха. Укупна површина под системима за наводњавање износи 793 ха од тога систем "кап по кап" 498 ха и остало 295 ха. По подацима Службе за катастар, Програм за 2020. годину укупна површина пољопривредног земљишта у државној својини износи 4851,5793 ха, планирано за закуп је 3646,9414 ха у 712 јавних надметања а тренутно се издаје 56,6081 ха (дванаест уговора -период закупа 10 година).

Вишегодишњи засади: На основу састава и конфигурације земљишта Нови Пазар има предиспозиције за развој воћарства, пре свега шљиве и јабука а у порасту је узгој малине, што доприноси руралном развоју и економском оснаживању пољопривредних производија. По подацима пописа пољопривреде 2012. на територији града Новог Пазара се под воћњацима налази 1178ха, од тога под екстензивном производњом 951,7ха. Под виноградима се налази мање од 1,5 ха земљишта на целокупној територији града. Најзначајније воћарске културе су: Шљива - 163,2 ха; Јабука - 55,3 ха; Крушка - 3 ха; Орах - 3,7 ха; Лешник - 0,4 ха; Бресква - 0,1ха, Трешња 0,3ха, малине 20 ха. Општи подаци о пољопривредним газдинствима на основу анкете Завода за статистику су следећи: број газдинстава 5411, коришћено пољопривредно земљиште 18129 од тога оранице и баште 4242, воћњаци 1424, виногради 1, ливаде и пашњаци 12275. Процентуално најзаступљеније воће су шљиве, јабуке, малине и ораси.

Сточни фонд: Град Нови Пазар је територија са значајном традицијом у сточарској производњи, нарочито када се ради о говедарству, према подацима пописа око 40% расположивог пољопривредног земљишта је под ливадама и пашњацима. На овом подручју изражена су два основна климатска типа: умерено континентална клима и висинска планинска клима са изразито хладним зимама. По свом географском и рељефном положају ово подручје представља повољан терен за интезивну сточарску производњу. Ту се пре свега мисли на производњу кравњег млека и јунећег и јагњећег меса. Очувана животна средина чини основу за производњу здраве хране. Према подацима из пописа пољопривреде 2012. године, на територији града се гаји око 9.645 грла говеда, затим 3.304 свиња, 16.091 оваца, 49.368 живине и пчелиње друштво. Према подацима анкете о структури пољопривредних газдинстава стање сточног фонда је следеће: говеда 11955, свиње 3032, овце 12477, живина 31058. Површина под ливадама и пашњацима је 12275. На основу података и на основу дугогодишње традиције као и услова за узгој и прехрану животиња основна производна оријентација наших производија је производња млека и производа од млека. Основни производи су паприка у павлаци, пршута и суцук, мед.

Механизација, опрема и објекти: Пољопривредна газдинства на територији Новог Пазара поседују углавном застарелу механизацију, неадекватну што због материјалне немогућности за набавку нове механизације као и због конфигурације терена могућа је примена само мањих машина. Углавном се иде на удрживање и набавку механизације преко Удружења пољопривредника коју могу да користе сви чланови Удружења. Пољопривредна газдинства на територији Новог Пазара према попису пољопривреде из 2012. године поседују: Објекте за смештај животиња: за говеда 9645, за свиње 3304, за кокошке 49368, за овце 16091; Објекте за смештај пољопривредних производа: кошеви за кукуруз 237 капацитета 3191м3; амбари 354 капацитета 6628м3; сушаре 44 капацитета 415 м3; објекте за силажу 7

капацитета 550 м3; стакленици 4; пластеници 452; објекти за смештај машина и опреме 665 капацитета 29200 м2.

Машине и опрема на газдинствима Извор : Попис пољопривреде 2012.године .

Редни број	Машине и опрема	Број
1.	Трактори	3300
2.	Комбајни	37
3.	Берачи кукуруза	6
4.	Плугови	1614
5.	Тањираче	68
6.	Дрљаче	1222
7.	Сетвоспремачи	7
8.	Ротофрезе	552
9.	Растурачи минералног ћубрива	39
10.	Растурачи стајњака	35
11.	Сејалице	118
12.	Прскалице	312
13.	Тракторске прскалице	1106
14.	Косилице	1822

Радна снага: На територији града Новог Пазара, по подацима пописа пољоривреде 2012. године, чланови пољопривредних газдинстава броје 4.938 лица, од чега 4.348 лице мушких и 590 лица женског пола.На породичним пољопривредним газдинствима је евидентирано 7.487 лица и то 4.714 мушкараци 2.773 жена. Пољопривредна газдинства-правна лица имају 8 чланова, 8 лица мушких рода . Од укупног броја лица, чланова пољопривредног газдинства, 4.938 лица су носиоци газдинства, док су 7.487 лица чланови породице и рођаци који на пољопривредним газдинствима обављају пољопривредну делатност. На пољопривредним газдинствима града Новог Пазара годишње се ангажује укупно 3.265 радне единице

Структура пољопривредних газдинстава: Када се говори о структури пољопривредних газдинстава, може се рећи да на територији града доминирају релативно мала газдинства која углавном немају одређену специјалност. Најчешће чланови тих газдинстава остварују и приходе од других делатности, из радног односа, самосталне делатности или пензија из радног односа. Мали је број пољопривредних газдинстава којима је пољопривреда једина делатност. У табелама је приказана структура пољопривредних газдинстава према броју условних грла и површини обрађеног земљишта . Анализом горњих табела, долази се до закључка да највећи део газдинстава обрађује мање од 5ha земљишта. Такође највећи проценат газдинстава на свом газдинству има мање од 5 условних грла стоке. Претходне тезе говоре у корист констатације о малом обиму пољопривредне производње у већини газдинстава .

Структура пољопривредних газдинстава према броју условних грла Извор:Попис пољопривреде 2012.

Број условних грла	<4	5-9	10-14	15-19	20-49	50-99	100-499	Укупно
Број газдинстава	4215	650	138	32	7	2	-	5044
% од укупног броја	83.56	12.88	2.73	0.63	0.14	0.04	-	100

Структура пољопривредних газдинстава према површини обрађиваног земљишта Извор: Попис пољопривреде 2012.године

	Укупно	Без земљишта	< 1 ха	> 1 ха < 2 ха	> 2 ха < 5 ха	>5 ха < 10 ха
ПГ	5044	12	1173	1165	1667	751
Ха	19951	/	776	1731	5462	5192

Производња пољопривредних производа: Производња пољопривредних производа се занива углавном на сточарству и ратарству, а мање на прозводима воћарства. Степен финализације пољопривредних производа је низак и најчешће се ради о примарној производњи пољопривредних производа. Разлог за то је недостатак прерадних капацитета као и недовољна тржишна оријентација самих произвођача.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији града има регистровано удружење пољопривредника Међуопштинска унија пољопривредних удружења "МОУПУ" која у свом саставу има 23 удружења пољопривредника и 2 удружења пчелара, са укупно 1084 члanova, које активно функционише на територији града и послује као непрофитна организација са циљем унапређења пољопривредне производње у области ратарства, повртарства, воћарства, сточарства и пчеларства. "МОУПУ" је врло активна у свом раду, конкурирали су у сарадњи са Градском управом Нови Пазар код међународних организација ЕУ ПРОГРЕС, ТИКА за набавку механизације, система за наводњавање, садница малина, кошница, ројева и остале опреме за пчеларе и др. Такође, тесно сарађују са Пољопривредном стручном службом Нови Пазар. На територији града има регистровано и 7 земљорадничких задруга са шифром делатности углавном узгој музних крава, мање гајење жита и прераде млека.

Трансфер знања и информација: Град Нови Пазар је у претходном периоду предузимао низ мера како би омогућио ефикасан трансфер знања и информација из области пољоривреде. Тај тренд ће бити настављен и у будућности. Већ традиционално пољопривредници са територије града имају могућност посете Новосадском Сајму пољопривреде као и Сајму пчелара у Београду у организацији градске управе, посете општинама које имају примат у производњи малина ради практичног рада на терену и упознавања са свим новинама. Поред тога, сваке године организују се предавања из свих области пољопривреде, са посебним освртом на сетву. Новопазарским пољопривредницима су на располагању стручна лица одељења за привреду, градске управе града Новог Пазара. Уз помоћ Пољопривредне саветодавне и стручне службе врши се процена земљишта за узгој нових култура, пре свега малина и успешно су засађени малињаци уз помоћ града и донатора, такође је први пут засађена и плантажа шипурка. Тако да се сваке године иде на праћење стања и увођење новина.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	500.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		500.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пљопривредних газдинстава	101	13.000.000,00	70	0,00	67.107,84
	УКУПНО		13.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	13.500.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	500.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	13.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	67.107,84

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Корисници мера подршке из Програма су регистрована пољопривредна газдинства града Новог Пазара, тј. регистрована пољопривредна газдинства чије је седиште/адреса на територији града Новог Пазара. Поред тога, циљна група су и правна лица која се баве пољопривредном производњом и развојем пољопривреде на територији града Новог Пазара (удружења, задруге, стручне службе и сл.). Овај Програм треба за циљ да има унапређење пољопривредне производње у граду Новом Пазару кроз унапређење постојећих и усвајање нових знања и вештина из области пољопривреде, побољшање конурентности и ефикасности производње, побољшање генетске основе у говедарству, стимулисање удруживања, смањење незапослености, а остварењем свих тих циљева и побољшање квалитета живота у селима.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Становништво града Новог Пазара, потенцијални корисници подстицајних мера из Програма биће информисано у највећем обиму путем средстава јавног информисања, кроз конкурсне и јавне позиве за расподелу средстава предвиђених појединачним мерама. Конкурси и јавни позиви биће објављивани средствима јавног информисања на званичном сајту града, путем Пољопривредне саветодавне стручне службе, МОУПУ.

Мониторинг и евалуација: Праћење реализације Програма вршиће стручне службе градске управе града Новог Пазара. Резултати за сваку од мера садржаних у програму биће оцењени на основу индикатора детаљније образложених у следећем поглављу

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

2.1.1. Образложение: Пољопривредна производња се најчешће обавља на граници рентабилности . Коришћење кредита за финансирање пољопривредне производње додатно оптерећује цену производа због трошкова камате на кредите, те негативно утиче на ценовну конкурентност пољопривредних производа. Како би делимично предупредила овај проблем градска управа Новог Пазара кроз ову меру на себе преузима трошкове камата за пољопривредне кредите које доспевају на плаћање у 2020. години. Град ће суфинансијати захтеве корисника у којима ће бити искључиво један уговор о пољопривредном кредиту склопљен са банком. За ову меру предвиђена су средства у износу од 500.000,00 динара.

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљеви: -Модернизација производње; -Побољшање конкурентности; - Повећање продуктивности. Специфични циљеви : Олакшано финансирање проширења, интензивирања и модернизације производње.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је садржана у НПП ..

2.1.4. Крајњи корисници: Физичка лица уписана у регистар пољопривредних газдинстава.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања..

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: • Да буду носиоци регистрованог пољопривредног газдинства са територије града Новог Пазара; • Да имају Уговор о пољопривредном кредиту са банком; • Изјава о намени кредита по областима (сточарство, ратарство, повртарство, воћарство...)

2.1.7. Специфични критеријуми: Да камата по предметном кредиту, у одређеном делу или у целости, доспева у 2020. години..

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: Град Нови Пазар ће сносити трошкове камате по кредиту за пољопривредне кредите који на наплату доспевају у 2020. години .

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број поднетих захтева
2	Број одбијених захтева
3	Број пољопривредних газдинстава која су била корисници
4	Процент реализације средстава планираних за ову меру

2.1.12. Административна процедура: Реализацију ове мере спроводије стручне службе градске управе . Јавни позив за пријављивање за суфинансирање камате за пољопривредне кредите биће објављен у средствима јавног информисања, најавиојајући табли ГУ. Пријем захтева биће вршен на писарници градске управе Новог Пазара, попуњавањем пријавног обрасца у

периоду од дана објављивања до 15.децембра 2020.године или до утрошка средстава предвиђених за ову намену. Захтев треба да садржи следећу документацију: • Доказ о активном статусу пољопривредног газдинства; • Фотокопију личне карте носиоца газдинства; • Фотокопију картице текућег рачуна; • Фотокопију Уговора о пољопривредном кредиту ; • План отплате кредита; • Изјаву о намени кредита по областима (сточарство, ратарство, повртарство, воћарство). Након пријема и обраде Захтева, радиће се по систему прво пристиглих захтева до утрошка средстава планираних за ову намену, доношењем решења о одобравању подстицаја подносиоцима захтева, затим ће се склопити Уговор између корисника подстицајних средстава и Градоначелника града Новог Пазара, који ће дефинисати права и обавезе обе уговорне стране, очекивано време за доношење решења и склапање уговора је тридесет дана. Пренос средстава биће вршен у износу камата које доспевају на наплату у 2020. години, у складу са планом отплате кредита, а по достављању доказа о измирењу обавеза према кредиту од стране подносиоца захтева за подстицајна средства.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Да би пољопривредна газдинства града Новог Пазара била конкурентна на тржишту пољопривредних производа неопходно је да имају конкурентан производ и по питању обима производње и квалитета. Да би се ови захтеви испоштовали потребне су сталне инвестиције у проширење и модернизацију производње. Сектор сточарство : Брдско-планинско подручје карактеристично је за развој сточарства, ова мера подстицаја користила би се за набавку машина и опреме за припрему сточне хране , набавка машина за сетву ,музилица, као и остала набавка машина за сточарство. За ову намену предвиђено је 4.700.000,00 динара. Сектор воћарство и повртарство : Град Нови Пазар има повољне услове за развој воћарства и повртарства, али ове производње карактерише мала, неспецијализована производња, са не баш јасном тржишном оријентацијом, неадекватна опремљеност механизацијом примењивом на брдско-планинском подручју. На територији града у експлоатацији је 1178 ха воћњака, од чега је преко 80 % екстензивна производња. Највеће површине су под шљивом, која се у највећем делу преради на газдинствима, док се мали део прода у свежем стању. Ова мера има за циљ да помогне производијачима да набавком нових машина и опреме повећа обим и подигне квалитет и интензивност производње у воћарству и повртарству. За ову намену је определено 7.100.000,00 динара, и то за сектор воћарства динара 400.000,00 и за сектор повртарство 6.700.000,00 динара. Сектор пчеларство: Пчеларство представља атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да добија јасно тржишно усмерење, нарочито ка страним тржиштима. Такође се придаје све већи значај очувању пчелињих друштава и уопште пчела као битан фактор за очување човечанства , јер је приметно изумирање пчела. Мед са ових подручја је окарактерисан као мед високог квалитета и Град Нови Пазар ће кроз учешће у трошковима набавке пчеларске опреме и друштава покушати да анимира што више људи за овај вид привређивања. За ову намену определена су средства у износу од 1.200.000,00 динара. .

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви: 1.Модернизација и повећање производње, побољшање квалитета производа; 2.Побољшање конкурентности; 3.Смањење незапослености; 4.Повећање дохотка грађана кроз бављење овим делатностима. Специфични циљеви по секторима: Сектор сточарство :повећање производње млека и меса. Сектор воће и поврће :повећање површина под воћњацима,интензивирање воћарске производње,проширење обима повртарске производње и повећање квалитета производа, интензивирање повртарске производње. Сектор пчеларство :повећање производње меда и очување пчела.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је садржана у НПРР..

2.2.4. Крајњи корисници: Физичка лица уписана у регистар пољопривредних газдинстава.

2.2.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Да су носиоци регистрованих пољопривредног газдинства

са територије града Новог Пазара . .

2.2.7. Специфични критеријуми: У сектору производње млека прихватљиви корисници треба да : 1)у РПГ имају пријављен сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којим се држе или узгајају; 2) Имају у свом власништву , односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства, 1-19 млечних крава; 3) У случају набавке нових машина и опреме за наводњавање, имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства максимално до 100 млечних крава; 4) У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције имају у свом власништву , односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства :3-100 крава млечних раса. У сектору производње меса прихватљиви корисници треба да : 1)У РПГ имају пријављен сточни фонд (податке о одговарајућој врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају); 2) У Регистру објекта, односно одобрених објекта (у складу са посебним прописом којим се уређује регистрација, односно одобравање објекта за узгој, држање и промет животиња) имају регистроване, односно одобрене објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла оваца/коза и /или мање од 30 крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000- 3.999 бројлера у турнусу; 3) У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства:5-100 товних раса, или 10-300 грла оваца/коза, или 10-400 грла свиња, или до 5000 кока носиља. У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да : 1)имају 5-500 кошница пријављених у Централној бази података о обележавању животиња код Управе за ветерину. У сектору производње воћа, грожђа, поврћа, хмеља и цвећа прихватљиви корисници треба да: 1) у РПГ имају уписано пољопривредно земљиште под производњом одговарајућих биљних култура; 2)имају: мање од 2 ха јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ha другог воћа, односно 0,1- 50 ha цвећа, односно 0,2-100 ha винове лозе; 3) случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 0,1-50 ха јагодастих врста воћака , 0,3-100 ха другог воћа, до 2 ха винове лозе; 4)Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву мање од 0,5 ha пластеника или мање од 3 ha производње поврћа на отвореном простору ; 5) За инвестиције везане за производњу грожђа, пољопривредници са површинама до 2 ха под виноградима уписаных у Виноградарски регистар на крају инвестиције ,у складу са законом којим се уређује област виноградарства и винарства, могу да остваре подршку за набавку механизације, опреме, квалитетног садног материјала и др; 6) за инвестиције везане за производњу садног материјала , буду уписаны и у Регистар производа садног материјала, у складу са законом којим се уређује област производње садног материјала, на крају инвестиције имају до 50 ари под расадима.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.11	Машине за ћубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.16	Набавка опреме за орезивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Члан Међуопштинске уније пољопривредних удружења "МОУПУ"	да	20

2.2.10. Интензитет помоћи: Максимално учешће подстицајних средстава града Новог Пазара у укупним инвестицијама је 70%.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број поднетих захтева
2	Број одбијених захтева
3	Број пољопривредних газдинстава која су била корисници
4	Број пчелара- корисника подстицајних средстава
5	Број корисника подстицајних средстава
6	Проценат утрошености планираних средстава

2.2.12. Административна процедура: Реализацију мере за сва четири сектора спроводиће стручне службе градске управе града Новог Пазара уз сарадњу Пољопривредне саветодавне стручне службе (ПССС) и Међуопштинске уније пољопривредних удружења (МОУПУ). Сукцесивно током календарске године биће расписивани јавни позиви за набавку механизације по принципу најповољнијег понуђача, до утрошка средстава, у периоду од дана објављивања до 20.децембра 2020.године. Набављена опрема ће се делити пољопривредницима.Јавни позив ће детаљније дефинисати потребну документацију, као и остале услове за коришћење подстицајних средстава. .

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Рашка област	рзс*
Град или општина	град	рзс*
Површина	742 км ²	рзс*
Број насеља	99	рзс*
Број катастарских општина	99	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	99	
Демографски показатељи		
Број становника	106261	рзс**
Број домаћинстава	23584	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	143	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	+16,76%	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	+2491	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	24,69	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	8,83	рзс**
Просечна старост	33,50	рзс*
Индекс старења	48	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	5 %	рзс*
Основно образовање (%)	37 %	рзс*
Средње образовање (%)	47 %	рзс*
Више и високо образовање (%)	11 %	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	12 %	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брдско-планински	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Шкриљци,лешчари,кречњаци 4-8 класе	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	627 mm	Интерни
Средња годишња температура (oC)	9,4	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Слив реке Рашке захвата површ.1193 km ² , дужина мреже водотокова износи 879 km	Интерни
Површина под шумом (ha)	37488,11	рзс*

Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	51 %	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	23,03	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	18754	рзс*

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Статије ресурса

Укупан број пољопривредних газдинстава:	5044	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3466	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,94 %	
- правна лица и предузетници (%)	0,06%	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	18129	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	24,43 %	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	75 %	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	21 %	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	3,95 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	0	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	0	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	1332	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	0	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	793 ха	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	4851,5793	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	3646,9414	Интерни
- физичка лица (%)	100 %	Интерни
- правна лица (%)	0	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	86835	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	10238	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	4285	рзс***
Чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	504	рзс***
Употреба минералног ћубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	Мин.ћуб.-3651/2905ПГ, Стајњак-3499/3572ПГ Зашт.била-1637/1889ПГ	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	12425 на пор.газдинству, 0 стално запослениц	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	12425 на пор.газдинству, 8 на газдин.прав.лица	рзс***
Годишње радне јединице (број)	3265	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	7 задруга, 25 удружења	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	15 т/ха	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	Говеда грла 9645 ,овце 16091,свиње 3304, живина ком. 49368, кошнице 10000	Интерни

ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Рурална инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура

Дужина путева(km)	740,489 km	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	поште 17 , тел.претплатници 17784	рзс*

Водопривредна инфраструктура

Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	19947	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	17320	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.m3)	6310 м3	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.m3)	/	рзс*

Енергетска инфраструктура

Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	На територији града не постоји погон за производњу ел.енергије, дистрибутер је ЕД Краљево	Интерни
--	---	---------

Социјална инфраструктура

Објекти образовне инфраструктуре (број)	Предшкол.образовање: 28 објеката, ОШ:16 објеката са 27 објеката ист.одељења, Средње школе :7 објеката и 2 Универзитета	рзс*
Број становника на једног лекара	391	рзс*
Број корисника социјалне заштите	2131	рзс*

Диверзификација руралне економије

Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	Рег.индив.пољопр.639, у правним лицима 58	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	25- народна радиност	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	Укупно туриста 20280: домаћи 12978, страни 7302 ; укупно ноћења 34763 : домаћи 23462, страни 11301: просечан број ноћења :домаћи 1,8; страни 1,5	рзс*

Трансфер знања и информација

Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	120	ПССС

BRoj - 320-8/20
13. 05. 2020

Датум и место

Лебан Јанко

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 320-40-03305/2020-09
Датум: 02. јун 2020. године
Београд
Немањина 22-26

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15 и 101/16),

По овлашћењу министра број: 119-01-5/19/2017-09 од 25. јула 2017. године државни секретар у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

РЕШЕЊЕ

о давању претходне сагласности на Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину

I.

Даје се претходна сагласност на Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину (у прилогу Решења и чини његов саставни део), који је овом министарству доставио Град Нови Пазар – Градска управа за изворне и поверене послове, Одељење за привреду, дописом број: 320-8/20 од 12. маја 2020. године.

II.

Ово решење доставити Граду Нови Пазар – Градској управи за изворне и поверене послове, Одељењу за привреду, на даљу надлежност.

Образложење

Град Нови Пазар – Градска управа за изворне и поверене послове, Одељење за привреду, дописом број: 320-8/20 од 12. маја 2020. године доставила је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ради давања претходне сагласности, Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину (у даљем тексту: Предлог програма).

Чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16 - у даљем тексту: Закон), прописано је да органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и

јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политike руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. став 3. Закона прописано је да се средства за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја.

Одредбом члана 13. став 4. Закона прописано је да програм подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Чланом 13. став 5. Закона прописано је да подршка спровођења пољопривредне политike и политike руралног развоја у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду.

Имајући у виду да су достављеним Предлогом програма утврђене мере подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Нови Пазар, да су средства обезбеђена у буџету града Нови Пазар, као и да мере утврђене Предлогом програма нису у супротности са одредбом члана 13. став 1. Закона, којом је јасно прописано које врсте мера подршке не могу да утврђују органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и нису у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду, решено је као у диспозитиву.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 320-40-03305/2020-09
Датум: 02. јун 2020. године
Београд
Немањина 22-26

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15 и 101/16),

По овлашћењу министра број: 119-01-5/19/2017-09 од 25. јула 2017. године државни секретар у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

РЕШЕЊЕ

о давању претходне сагласности на Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину

I.

Даје се претходна сагласност на Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину (у прилогу Решења и чини његов саставни део), који је овом министарству доставио Град Нови Пазар – Градска управа за изворне и поверене послове, Одељење за привреду, дописом број: 320-8/20 од 12. маја 2020. године.

II.

Ово решење доставити Граду Нови Пазар – Градској управи за изворне и поверене послове, Одељењу за привреду, на даљу надлежност.

Образложење

Град Нови Пазар – Градска управа за изворне и поверене послове, Одељење за привреду, дописом број: 320-8/20 од 12. маја 2020. године доставила је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ради давања претходне сагласности, Предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Нови Пазар за 2020. годину (у даљем тексту: Предлог програма).

Чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16 - у даљем тексту: Закон), прописано је да органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политike за подручје територије аутономне покрајине и

јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на ргресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и ргресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политike руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. став 3. Закона прописано је да се средства за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја.

Одредбом члана 13. став 4. Закона прописано је да програм подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Чланом 13. став 5. Закона прописано је да подршка спровођења пољопривредне политike и политike руралног развоја у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду.

Имајући у виду да су достављеним Предлогом програма утврђене мере подршке за спровођење пољопривредне политike и политike руралног развоја града Нови Пазар, да су средства обезбеђена у буџету града Нови Пазар, као и да мере утврђене Предлогом програма нису у супротности са одредбом члана 13. став 1. Закона, којом је јасно прописано које врсте мера подршке не могу да утврђују органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и нису у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду, решено је као у диспозитиву.

Na osnovu člana 50. Stav 1, 2 i 4. Statuta grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“ br.6/19), člana 57.Stav 1 tačka 5, član 62. Poslovnika Skupštine grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), Savet za privredna pitanja i poljoprivredu , na sednici održanoj 14.10.2020. godine , dalo je

MIŠLJENJE

Daje se POZITIVNO MIŠLJENJE na predlog Programa podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja za 2020.godinu.

SAVET ZA PRIVREDNA PITANJA I POLJOPRIVREDU

Broj: 06-192/20
U Novom Pazaru, 14.oktobra 2020.god.

